

„Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Brzeżno.”

Zatwierdzam

WÓJT

inż. Sławomir Koruc

Wójt Gminy Brzeżno

**Komendant Powiatowy
Państwowej Straży Pożarnej
w Świdwinie**

inż. Miroslaw Niezgod
brzyg. mgr inż. Miroslaw Niezgod

inż. Jacek Czyżewski
**I ZASTĘPCA
KOMENDANTA POWIATOWEGO POLICJI
w Świdwinie**
nadkom. Jacek Czyżewski

Brzeżno, wrzesień 2023 r.

Spis treści

1. Cel i podstawy prawne opracowania	str. 3
2. Podstawowe informacje o gminie Brzeźno	str. 4
3. Miejsca w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu i rekreacji	str. 5
3.1 Jezioro Brzeźno Wielkie	str. 5
3.2 Jezioro Klęckie	str. 6
3.3 Jezioro Pęczrzyńskie	str. 7
3.4 Jezioro Słonowice	str. 7
3.5 Jezioro Więclaw	str. 8
3.6 Jezioro Wilczkowo	str. 9
3.7 Rzeki Rega i Stara Rega	str. 9
3.8 Inne zbiorniki i ciek, gdzie zidentyfikowano zagrożenia	str. 10
4. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych na terenie Gminy Brzeźno	str. 10
5. Planowane działania na rzecz ograniczenia występowania zagrożeń	str. 12
6. Kontakty alarmowe	str. 12
7. PODSUMOWNIE	str. 12

1. Cel i podstawy prawne opracowania

Celem niniejszego opracowania jest analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych, w tym identyfikacja miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu i rekreacji.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz.U. z 2023 r., poz. 714 ze zm.) zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega w szczególności na:

- 1) dokonaniu, we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji;
- 2) oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych;
- 3) prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
 - a) oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
 - b) objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,
 - c) uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
- 4) informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;
- 5) zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

Za zapewnienie bezpieczeństwa, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy odpowiada (art.4 ust.2):

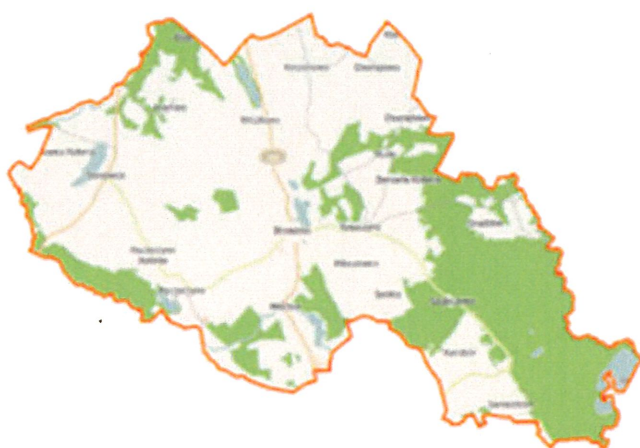
- 1) na terenie parku narodowego lub krajobrazowego - dyrektor parku,
- 2) na terenie, na którym prowadzona jest działalność w zakresie sportu lub rekreacji - osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie,
- 3) na pozostałym obszarze - właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta) - zwani dalej "zarządzającym obszarem wodnym".

Zadania, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy, wykonywane przez wójta (burmistrz, prezydent miasta) na obszarze, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 3, należą do zadań własnych gminy.

2. Podstawowe informacje o gminie Brzeżno

2.1 Położenie i podział administracyjny

Gmina Brzeżno jest gminą wiejską, zlokalizowaną w województwie zachodniopomorskim, w powiecie świdwińskim. Na powierzchni 111 km² znajduje się 11 sołectw i 20 miejscowości. Gmina graniczy od północy z gminą wiejską Świdwin oraz miastem Świdwin, od południa z gminą Drawsko Pomorskie oraz od południowego zachodu z gminą Łobez.

Mapa 1. Gmina Brzeżno

Mapa 2. Położenie na mapie powiatu

(Źródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Brze%C5%BCno_\(gmina\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Brze%C5%BCno_(gmina)) <http://www.gminy.pl/powiaty/374.html>)

2.2 Wody powierzchniowe na terenie Gminy Brzeżno

Wzdłuż wschodniej i zachodniej granicy gminy przepływa rzeka Rega na odcinku 12 km, a na odcinku południowo-zachodnim rzeka Stara Rega, które łączą się w miejscu najniższego punktu terenowego gminy w części zachodniej. Uzupełnieniem sieci rzecznej jest płynący przez środkową część terytorium gminy niewielki strumień Grądek.

W gminie Brzeżno położonych jest kilka jezior o charakterze rynnowym lub zastoiskowym, których wody należą do II klasy czystości:

- Brzeżno Wielkie
- Brzeżno Małe
- Klęckie
- Pęczrzyńskie
- Słonowice
- Więclaw
- Wilczkowo

3. Miejsca w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji.

Na terenie Gminy Brzeżno obecnie nie znajdują się kąpieliska strzeżone a także miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

W przypadku użytego w opracowaniu zwrotu „dzikie plaże” nie ma on odniesienia do definicji ustawowej, a jedynie są to miejsca wykorzystywane przez mieszkańców do plażowania i kąpieli, bardzo często bez jakiegokolwiek infrastruktury.

3.1 Jezioro Brzeżno Wielkie

Jezioro rynnowe o powierzchni 26,0 ha i głębokości maksymalnej 8,5 m. Długość linii brzegowej wynosi 2500 m.

- I. „dzika plaża” na końcu miejscowości Brzeżno w kierunku miejscowości Rzepczyno. Miejsce wykorzystywane przez mieszkańców do plażowania i kąpieli. Plaża piaszczysto – trawiasta, łagodne zejście do wody w której znajduje się pomost pływający. Na terenie plaży znajduje się altana, miejsce na ognisko oraz ławki ze stolikami. Teren oznakowany tabliczką „Miejsce niestrzeżone”.

Zdjęcie 1. Jezioro Brzeżno Wielkie (plaża w kierunku miejscowości Rzepczyno)

- II. „dzika plaża” w centrum miejscowości Brzeżno. Miejsce wykorzystywane przez mieszkańców do plażowania i kąpieli. Plaża piaszczysta, łagodne zejście do wody. Przy plaży znajduje się pomost pływający. Teren oznakowany tabliczką „Miejsce niestrzeżone”.

Zdjęcie 2. Jezioro Brzeżno Wielkie (plaża w centrum miejscowości Brzeżno).

3.2 Jezioro Klęckie

Jezioro położone w głębokim obniżeniu moreny o silnie urozmaiconej rzeźbie przy wschodniej granicy gminy. Misę jeziorną tworzą trzy różnej wielkości akweny połączone ze sobą wąskimi przesmykami osiągającymi zaledwie 20 m i 100 m szerokości. Silnie wypiętrzone wybrzeża o charakterze klifowym zajmują około 20 % silnie rozwiniętej linii brzegowej. Północna część jeziora połączona jest z rzeką Regą. Powierzchnia zbiornika wynosi 101,5 a głębokość maksymalna 14,2 m. Wschodni brzeg jeziora stanowił granicę pomiędzy gminą Brzeżno a gminą Drawsko Pomorskie. Wśród ichtiofauny Jeziora Klęckiego spotyka się okazałe płocie, leszcze, okonie i szczupaki.

Zdjęcie 3. Jezioro Klęckie (brak infrastruktury rekreacyjnej).

3.3 Jezioro Pęczrzyńskie

Jezioro rynnowe o powierzchni 17,0 ha i głębokości 3,3 m, połączone ciekami z rzeką Stara Rega. Zasilane jest kilkoma strumieniami zbierającymi wody z terenów przyległych. Linia brzegowa jest słabo rozwinięta.

- I. „dzika plaża” w centrum miejscowości Pęczrzyń. Miejsce pełną infrastrukturą rekreacyjną wykorzystywane przez mieszkańców do plażowania i kąpieli. Plaża piaszczysto – trawiasta, łagodne zejście do wody w której znajduje się pomost stały. Na terenie plaży znajduje grill murowany wraz z ławkami i stolikami, plac zabaw oraz boisko do siatkówki. Teren oznakowany tabliczką „Miejsce niestrzeżone”.

Zdjęcia 4-5. Jezioro Pęczrzyńskie - plaża w centrum miejscowości.

3.4 Jezioro Słonowice

Jezioro bezodpływowe o charakterze wytopiskowym, położone w obrębie lekko sfałowanej moreny. Powierzchnia wynosi 42,0 ha, a głębokość maksymalna 9,0 m. Długość linii brzegowej wynosi 3500 m.

- I. „dzika plaża” w centrum miejscowości Słonowice za kościołem. Miejsce rekreacyjne wykorzystywane przez mieszkańców do plażowania i kąpieli. Plaża piaszczysta, łagodne zejście do wody w której znajduje się pomost stały. Teren oznakowany tabliczką „Miejsce niestrzeżone”.

Zdjęcie 6. Jezioro Słonowice - plaża w centrum miejscowości.

- II. „dzika plaża” na wylocie z miejscowości Słonowice przy drodze głównej w kierunku Lipiec. Miejsce okazjonalnie wykorzystywane przez mieszkańców do plażowania i kąpieli. Plaża trawiasta, łagodne zejście do wody. Teren oznakowany tabliczką „Miejsce niestrzeżone”.

Zdjęcie 7. Jezioro Słonowice - plaża w kierunku miejscowości Lipce.

3.5 Jezioro Więclaw

Jezioro rynnowe o długości 1030 m i maksymalnej szerokości 320 m, przepływowe, przyjmujące po stronie południowo-wschodniej wody Starej Regi i wypływającą rzeką po stronie północno-zachodniej. Powierzchnia wynosi 30,0 ha, głębokość maksymalna 5,6 m a długość linii brzegowej 2400 m.

- I. Punkt czerpania wody w lesie w miejscowości Więclaw. Miejsce okazjonalnie wykorzystywane przez mieszkańców do wypoczynku. Plaża trawiasta z wiatami. Teren oznakowany tabliczką „Miejsce niestrzeżone”.

Zdjęcie 8-9. Punkt czerpania wody w miejscowości Więclaw z infrastrukturą rekreacyjną.

3.6 Jezioro Wilczkowo

Jezioro rynnowe o słabo rozwiniętej linii brzegowej długości 2800 m położone w północnej części gminy. Po wschodniej stronie jeziora wypływa strumień jego akwen z rzeką Regą. Powierzchnia zbiornika wynosi 36,0 ha a głębokość maksymalna 21,6 m.

- I. „dzika plaża” na skraju miejscowości Wilczkowo po drugiej stronie jeziora przebiega droga główna 152 w kierunku Świdwina. Miejsce wykorzystywane przez mieszkańców do plażowania i kąpieli. Plaża trawiasta, łagodne zejście do wody. Teren oznakowany tabliczką „Miejsce niestrzeżone”.

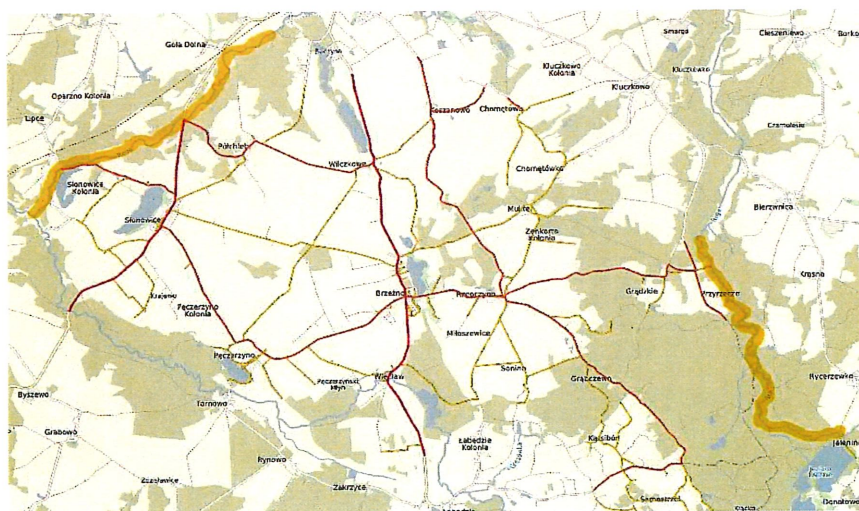

Zdjęcie 10. Jezioro Wilczkowo - plaża w centrum miejscowości.

3.7 Rzeki.

I. Rega

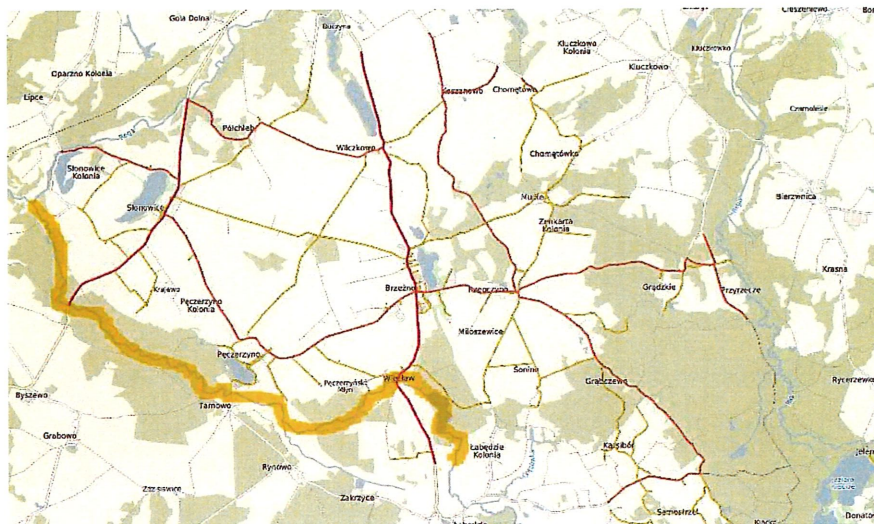
Rzeka Rega otacza półkole obszaru gminy. W górnym biegu na długości ok. 15 km stanowi wschodnią granicę gminy na odcinku od jeziora Klęckiego aż do północnych krańców miejscowości Przyrzecze. Wzdłuż północno-zachodnich granic gminy ma ona długość ok. 13 km.

Rzeka Rega przepływająca przez gminę Brzeźno (2 odcinki oznaczone kolorem żółtym)

II. Stara Rega

Rzeka Stara Rega przecina w swoim środkowym nurcie południową część gmin, dalej jej koryto stanowi południowo-zachodnią i zachodnią jej granicę na długości ok. 20 km.

Rzeka Stara Rega przepływająca przez gminę Brzeźno (odcinek oznaczony kolorem żółtym).

3.8 Inne zbiorniki i ciek, gdzie zidentyfikowano zagrożenia.

1. Jezioro Brzeźno Małe w miejscowości Brzeźno – miejsce wykorzystywane przez wędkarzy.
2. Akwen wodny pokopalniany w miejscowości Słonowice – wykorzystywany przez wędkarzy.
3. Stawy rybne na działce nr 159 w miejscowości Półchleb – własność prywatna.
4. Stawy rybne w miejscowości Rzepczyno – własność prywatna.
5. Akwen wodny na działce nr 16/6 w miejscowości Koszanowo – własność prywatna.
6. 2 akweny wodne na działce nr 238/2 obręb Brzeźno – wykorzystywane przez wędkarzy.
7. Strumień Grądek

4. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych na terenie Gminy Brzeźno.

Czynnikami wpływającymi na ilość osób korzystających z walorów rekreacyjnych i turystycznych wód na terenie gminy Brzeźno są pogodna aura i okresy wakacyjno – wypoczynkowe. W okresie letnim wzrasta liczba korzystających z kąpeli oraz sprzętu wodnego, więc należy liczyć się ze wzrostem zagrożenia związanego z przypadkami utonięć. Kąpiel lub zabawa w wodzie, to forma rekreacji związana z letnim wypoczynkiem, ze względu na łatwość dostępu z brzegu i płytką wodę. Wejście do wody rodzi jednak zagrożenie z którym należy się liczyć.

Szczególnie groźne sytuacje to:

- wstrząs termiczny,
- niewystarczające umiejętności pływania,
- pływanie pod wpływem alkoholu,
- nieodpowiednia zabawa,
- skurcze,
- skakanie do nieznannej wody, przecenianie swoich sił i umiejętności,
- miejsca zarośnięte przez roślinność wodną,
- nagła zmiana warunków na wodzie,
- kąpiel w miejscach niewyznaczonych.

Zagrożenia dla osób kąpiących się wynikają z:

- braku lub słabej umiejętności pływania, niewłaściwej oceny tych umiejętności bądź złego stanu zdrowia,
- korzystanie z miejsc nieprzystosowanych do kąpieli – wpływania w strefy porośnięte roślinnością wodną lub w miejsca bagniste, wykonywanie skoków do wody bez znajomości głębokości i występowania obiektów zanurzonych,
- kąpiel w stanie pod wpływem alkoholu lub środków odurzających,
- kąpiel przy niekorzystnych warunkach pogodowych (silne falowanie, niska temperatura wody, wyładowania atmosferyczne).

Zagrożenia dla osób poruszających się jednostkami pływającymi wynikają z:

- niedostatecznych umiejętności sterowania jednostką, wykonywania ryzykownych manewrów,
- złego stanu zdrowia osoby sterującej jednostką bądź pozostawania tej osoby pod wpływem alkoholu lub środków odurzających,
- niekorzystnych warunków pogodowych,
- braku odpowiednich środków bezpieczeństwa, w szczególności indywidualnych środków wypornościowych: kamizelek ratunkowych,
- w przypadku „wywrotek” sprzętu pływającego – zagrożenia analogiczne jak dla osób kąpiących się.

Potencjalne zagrożenia dla osób przebywających w miejscach wykorzystywanych do kąpieli:

- korzystanie z tzw. „dzikich kąpielisk”, pozostających bez nadzoru ze strony specjalistycznych organizacji ratowniczych oraz administracji samorządowej,
- skażenie wody w wyniku zakwitu sinic – kąpiel w wodzie zanieczyszczonej toksynami sinicowymi może wywoływać podrażnienia skóry, zapalenie spojówek, dolegliwości układu pokarmowego i oddechowego, w tym zawroty głowy, wymioty i gorączka,
- pożar roślinności przybrzeżnej, w tym lasów.

Zagrożenia dla osób przebywających na lodzie:

- brak wiedzy na temat aktualnej grubości lodu umożliwiającego bezpieczne uprawianie wędkarstwa i sportów zimowych.

5. Planowane działania na rzecz ograniczenia występowania zagrożeń

Wśród poniższych działań na rzecz ograniczenia występowania zagrożeń dla bezpieczeństwa na obszarze wodnym, będącym przedmiotem niniejszego opracowania, znajduje się:

- oznakowanie i zabezpieczenie terenów gminnych zidentyfikowanych jako potencjalne miejsca występowania zagrożeń;
- prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarze wodnym, polegających w szczególności na:
 - objęciu doraźnym nadzorem terenów zidentyfikowanych jako potencjalne miejsca występowania zagrożeń;
 - uświadamianiu o zagrożeniach związanych z wykorzystywaniem obszaru wodnego, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
- informowanie i ostrzeganie o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;
- informowanie o ustaleniach niniejszego dokumentu, obowiązujących zakazach, w tym o systemie pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

Sporządzenie Analizy zagrożeń oraz realizacja ww. działań mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa na analizowanym obszarze wodnym.

6. Kontakty alarmowe

1. Komenda Powiatowa Policji w Świdwinie
ul. Królowej Jadwigi 2, 78-300 Świdwin
tel. 47 78 44 511 lub 47 78 44 518
2. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Świdwinie
ul. Armii Krajowej 23, 78-300 Świdwin
tel. 94 36 50 030
3. Telefon alarmowy: 112
4. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna
ul. Drawska 38, 78-300 Świdwin
tel. 94 36 52 684

7. Podsumowanie

Analiza zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie gminy Brzeźno jest dokumentem, który powstał w oparciu o przeprowadzone rozpoznanie miejsc niebezpiecznych przez pracowników Gminy Brzeźno. Sporządzenie przedmiotowej analizy jest wymagane zgodnie z ustawą z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, a także z obowiązkiem właściwego oznakowania samych miejsc zgodnie z Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczenia obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu, oraz znaków informacyjnych i flag.

Wszystkie opisane w dokumencie miejsca zostały rozpoznane i poddane analizie. Pracownicy stwierdzili obecność znaków na każdej z dzikich plaż, informujących o tym, że miejsca te są nie strzeżone.

Reasumując powyższa analiza powinna uświadomić mieszkańców gminy Brzeźno o panujących zagrożeniach przy zbiornikach wodnych. Przestrzeganie obowiązujących zakazów może uchronić przed wypadkami, jakie mają miejsce na obszarach wodnych. Nieumyślne kąpanie się w miejscach niedozwolonych, niestrzeżonych i nieoznakowanych może doprowadzić do tragedii.